

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

23/5569 innspill til natur- og klimameldinger

Dato: 18.01.2024

Stortingsmeldinger for klima og naturmangfold. Innspill

Oslofjorden Friluftsråd (OF) takker for invitasjonen til innspillmøte til stortingsmeldingene for klima- og naturmangfold 11. januar. Vi hadde dessverre ikke anledning til å stille men benytter anledningen til å komme med et skriftlig innspill innenfor fristen som er i dag 18. januar.

Våre innspill er flettet inn under noen av punktene departementet ønsket tilbakemelding på.

I 2050 er natur- og klimamål nådd, hva er de tre viktigste grepene som ble gjort i dag for å komme dit?

1: De to meldingene om natur og klima må sees under ett - dette er to sider av samme sak.

Bla. må statlig kontroll på /oversikt over naturinngrep inn. .

2: Et endret velstandsbegrep; en dreining bort fra mer velstand som økt forbruk, mot mer tid og kvalitet som kriterier for å ha det godt.

Hvilke viktige rammer og hensyn må de to meldingene ha med seg fra ditt ståsted?

Viktig å se helheten og overordnede konsekvenser av bl.a. utbyggingstiltak, se totalbelastningen, ikke hvert enkelt nedbyggingstiltak hver for seg. Glem kommunegrensene. Naturtap og klimakonsekvenser må vektes tungt.

Arealbruksendringer er en stor utfordring både for natur og klima. Hva bør meldingene legge frem for å sikre at arealbruken fremover bidrar til at vi når natur- og klimamålene?

Kommunene må foreta såkalt planvask, fjerne eldre urealiserte og mindre aktuelle arealplaner som medfører utbygging av ubebygde og jomfruelige områder.

Arealnøytralitet-/positivitet og naturrestaurering er andre viktige stikkord.

Naturrestaureringsprosjekter kan også bidra positivt med tanke på å redusere negative konsekvenser i flomutsatte områder/urbane områder ved ekstreme nedbørsmengder.

Vi opplever ellers gang på gang at naturområder bygges ned og ut uten at de er kartlagt først av fagbiologer. Dette bør være et krav før en får evt. godkjenning. Utbyggere viser ofte til at det ikke er kjente truede arter eller naturtyper i planområdet som er kjent i Naturbase/Artsdatabanken. Dette skyldes ofte at det aldri har vært biologer eller amatørbiologer i området tidligere.

Hva trenger kommuner, næringsliv og andre av kunnskap og virkemidler for å ivareta naturen bedre i denne regionen?

Viktig med økt kunnskap om natur og biologisk mangfold både blant offentlige saksbehandlere i kommunene og blant politikere. Viser til den tidligere MIK-reformen på 1990-tallet med miljøvernledere i kommunene. I dag er svært mange av disse stillingene forsvunnet, spesielt i de små kommunene noe som er spesielt er uheldig med tanke på naturvern hensyn.

Viktig at det utføres overordnede NIN-kartlegginger for å øke kunnskapsnivået. Store hull i kunnskapsgrunnet med tanke på kartlegging i sjø.

Vi opplever ellers at naturoppsynet i verneområder inkl. nasjonalparker er for dårlig. I Ytre Oslofjord ligger Færder nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark. Dette er utvilsomt blant de mest besøkte nasjonalparkene i landet. Vi opplever at naturoppsynet her har for få ressurser. I fellesferien har vi flere ganger opplevd at lokale oppsynsmann også har ferie. Dette skjer i den meste sårbare og travleste tiden på året der behovet for oppsyn er størst. Naturoppsynet må derfor styrkes, ellers så risikerer en en uthuling av lovverket hvis ulovligheter ikke får noen konsekvenser. Vi opplever at mange er opptatt av dette. Noen spør seg også om hvorfor en skal verne nye områder når en ikke klarer å følge opp de verneområdene en allerede har.

Hvilke andre grep enn vern kan vi ta for å sikre langsiktig beskyttelse og bevaring av viktige naturområder (jfr mål 3 i naturavtalen)?

Vi opplever at både statlige planretningslinjer i Oslofjordområdet og PBL i liten grad kommer til anvendelse for viktige naturområder i sjø, dvs i områder som strekker seg ut ifra land. Vi opplever at disse områdene i dag har et for dårlig planmessig og juridisk vern. Utfyllinger, småbåthavner mm dukker opp. Her bør det tas grep.

Med vennlig hilsen
OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD

Kjetil Johannessen
avd. leder plan og friområde

Dag-Roal Wisløff
rådgiver

Godkjent og sendt digitalt